

Rodzicielstwo Zastępcze

Naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka jest rodzina. Powinna ona być pierwszą i podstawową szkołą miłości. Dorastanie poza środowiskiem rodzinnym może skutkować w przyszłości różnorodnymi trudnościami m.in. w pełnieniu odpowiednich ról społecznych, w samodzielnym funkcjonowaniu, w nawiązywaniu pozytywnych więzi z innymi ludźmi, w uzyskaniu wykształcenia i zatrudnienia.

W przypadku, gdy dziecko z różnych przyczyn nie może pozostać w swojej rodzinie, najbardziej korzystnym dla niego rozwiązaniem jest umieszczenie w rodzinie zastępczej lub w placówce rodzinnej, gdzie znajdzie ciepło, miłość, zrozumienie i poczucie bezpieczeństwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku w okresie I-VI 2008 roku pomocą objął 177 rodzin zastępczych, w których przebywało 252 dzieci, w tym:

- 146 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 194 dzieci,
- 10 rodzin niespokrewnionych, w których przebywało 15 dzieci,
- 2 zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało 13 dzieci,
- 1 zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodziną zastępczą specjalistyczną, w której przebywało 1 dziecko,
- 1 zawodową niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną rodziną zastępczą, w której przebywało 6 dzieci,
- 10 rodzin (na podstawie zawartych porozumień), w których przebywało 14 dzieci z innych powiatów,
- 7 rodzin zastępczych, w których przebywało 9 dzieci (wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

Utworzono 17 nowych rodzin zastępczych (zgodnie z postanowieniami sądu), w których umieszczono 23 dzieci.

Priorytetem w odniesieniu do usamodzielnianych wychowanków było podejmowanie wszelkich kroków w celu pomocy w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem.

Formy udzielanego wsparcia to: praca socjalna, pomoc pieniężna z tytułu kontynuowania nauki i na usamodzielnienie, pomoc w formie rzeczowej na zagospodarowanie, pomoc w podjęciu zatrudnienia oraz w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze udzielono pomocy w następującej formie:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 63 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 6 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 2 osobom,
- uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych – 5 osobom umożliwiono zamieszkiwanie w mieszkaniu chronionym,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 16 osobom.

Pomocy w usamodzielnieniu udzielono również wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz zakładów poprawczych w postaci:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 28 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 1 osobie,
- zasiłku na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 1 osobie,
- zabezpieczenia odpowiednich warunków mieszkaniowych – 10 osobom, w tym 2 osobom umożliwiono zamieszkiwanie w mieszkaniu chronionym,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 10 osobom.

Pracownicy Działu, którzy pełnią funkcje opiekunów w procesie usamodzielnienia szczególnie nacisk kładli na motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki, zdobycia odpowiedniego zawodu, który w przyszłości ułatwiłby im uzyskanie zatrudnienia. Wspólnie z pracownikami Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego brali oni udział w realizacji programu autorskiego przygotowującego wychowanków placówki socjalizacyjnej do usamodzielnienia „**Wkrótce będą dorośli**”.

Dzięki współpracy z Wydziałem Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta w Płocku w mieście funkcjonują **trzy mieszkania chronione** dla pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Mieszkania te są w pełni umeblowane i wyposażone w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego.

Młodzież nabywa w nich odpowiednie umiejętności i wiedzę służącą:

- zdobyciu umiejętności racjonalnego gospodarowania pieniędzmi,
- kształtowaniu odpowiedzialności za swoje decyzje,
- integracji ze środowiskiem,
- organizacji czasu wolnego.

Nadzór nad mieszkaniami chronionymi sprawują pracownicy Działu.

Dla wychowanków przebywających w mieszkaniach organizowane są spotkania w ramach prowadzonej przez pracownika Działu grupy wsparcia.

MOPS realizuje zadania powiatu w terenie dotyczące opieki zastępczej poprzez opiekę instytucjonalną, w zakresie której:

- zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- pokrycie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku przeprowadzili 505 wywiadów środowiskowych, na podstawie których sporządzono:

- 23 opinie w sprawie osób zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- 114 decyzji w zakresie przyznawania pomocy dla rodzin zastępczych,
- 52 decyzje w zakresie usamodzielnienia wychowanków,
- 69 decyzji w zakresie ustalania odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych,

- 48 decyzji w zakresie ustalania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 8 programów usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz na bieżąco weryfikowano plany już usamodzielnianych osób,
- 20 informacji do sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- 30 informacji do sądu o sytuacji rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- 15 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie miasta Płocka,
- 155 list wypłat dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków,
- 3 umowy (cywilnoprawne) dotyczące zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych,
- 5 porozumień w sprawie zwrotu wydatków na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku przypomina, że pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie nie pozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki: dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej, mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich, nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona, wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu, nie cierpią na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim, mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania, uzyskały pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania. Kandydaci na rodzinę zastępczą muszą przejść szkolenie prowadzone przez pracowników Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Płocku, ul. Mościckiego 6.

Rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, którą ustala się na podstawie kwoty **1647 zł**, zwanej "podstawą".

- rodzinie zastępczej udziela się comiesięcznej pomocy pieniężnej w wysokości 40% podstawy, tj. **658,80 zł**, pomniejszonej o kwotę odpowiadającą wysokości połowy dochodu dziecka, nie mniej jednak niż 10% podstawy, tj. **164,70 zł**
- rodzinie zastępczej udziela się comiesięcznej pomocy pieniężnej w wyższej kwocie, nie przekraczającej 80% podstawy, tj. **1317,60zł**, pomniejszonej o kwotę odpowiadającą połowie dochodu dziecka, nie mniej jednak niż 20% podstawy, czyli **329,40 zł** - uwzględniając:
  - wiek dziecka,
  - stan zdrowia dziecka,
  - niedostosowanie społeczne dziecka, jeżeli wykazuje ono przejawy demoralizacji w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich
- rodzina zastępcza niespokrewniona z dzieckiem otrzymuje dodatkowo 10% podstawy, tj. **164,70 zł**.

Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna lub specjalistyczna rodzina zastępcza otrzymuje wynagrodzenie z tytułu świadczonej opieki i wychowania. Natomiast zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka lub z tytułu świadczonej opieki i wychowania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku czeka na osoby, które chciałyby zaopiekować się porzuconymi, niechcianymi, oraz przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych dziećmi. Wszelkie informacje można uzyskać pod numerami telefonów (024) 364-02-39, (024)364-02-40, (024) 364-02-53. Dokładne informacje można znaleźć także na stronie internetowej MOPS-u, www.mopspl.pl, odnośnik Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku.